

Sygn. akt VI U 1027/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2017 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 12 maja 2017 r., znak: (...)

w sprawie: R. K.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o odsetki

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu R. K. prawo do odsetek ustawowych za okres od dnia 11 sierpnia 2015 r. do dnia 10 czerwca 2017 r., a w pozostałej części oddała odwołanie.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., w wykonaniu wyroku Sądu Okręgowego z dnia (...)r., przeliczył ubezpieczonemu rentę z tytułu niezdolności do pracy od dnia 1.04.2015 r. od daty określonej w wyroku Sądu i przyznał prawo do odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia za okres od 6.10.2015 r. do dnia 10.06.2017 r. czyli za okres od następnego dnia od wydania decyzji z dnia 5.10.2015 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, iż w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego.

W odwołaniu ubezpieczony domagał się zmiany decyzji i przyznania odsetek za zwłokę za okres od dnia 1.04. 2015 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swe dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony R. K. wnioskiem z dnia 16.04.2015 r. zwrócił się o przyznanie prawa do renty i została mu ona przyznana decyzją z dnia 4.08.2015 r. od dnia 1.04.2015 r. Decyzja z dnia 4.08.2015 r. została wydana po przeprowadzeniu

stosownego postępowania, przede wszystkim dotyczącego uprawnień ubezpieczonego do renty i stanu jego zdrowia pod kątem spełnienia przesłanek z ustawy o emeryturach i rentach z FUS w postaci istnienia u ubezpieczonego niezdolności do pracy. Decyzja ZUS ustalała termin płatności świadczenia na 10 dzień każdego miesiąca. Wraz z wnioskiem o rentę ubezpieczony przedłożył informację dotyczącą okresów składkowych i nieskładkowych z załącznikami w postaci świadectw pracy i zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu. Z dokumentów przedłożonych z wnioskiem wynikało, że ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w B. w okresie od 1 marca 1977 r. do 31 marca 1990 r.

w wymiarze pełnego etatu. W okresie zatrudnienia pracownik wykonywał prace: tokarz, majster ds. regeneracji cz. zam., specjalista ds. dozoru techn. i gospod., specjalista ds. warsztatu, mechanik pogotowia techn., specjalista ds. rozliczeń i wysyłek eksportowych.

W okresie od 31 lipca 1982 r. do 11 stycznia 1987 r. korzystał z urlopu bezpłatnego w związku z pracami na budowie eksportowej w W. Republice Ludowej. Następca prawny powyższego Przedsiębiorstwa – Zakład Produkcyjny – (...) serwis Spółka z o.o. z siedzibą w B. w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawionym dla powoda w dniu 8 grudnia 2010 r. (k.16 i 17 akt rentowych) podał za okres jego pracy na budowie eksportowej na W. we wskazanym wyżej okresie zarobki zastępcze osoby zatrudnionej na tym samym stanowisku i wobec tego w 1982 r. łączna kwota wynagrodzenia ubezpieczonego wyniosła: 120455 zł w 1983 r.- 127936 zł, w 1984 r.- 146587 zł, 1985 r.- 169626 zł, 1986 r.- 232752 zł, 1987 r.- 257037 zł.

W piśmie z dnia 4.09.2015 r. ubezpieczony odwołał się od decyzji z dnia 4.08.2015 r. domagając się przyjęcia jego wynagrodzeń z druków RP 7, co organ rentowy przyjął jako wniosek o przeliczenie świadczenia i na skutek tego odwołania została wydana decyzja z dnia 5.10.2015 r., która została zakwestionowana przez Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia (...)r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. do uwzględnienia przy przeliczeniu renty ubezpieczonego R. K. od dnia 1 kwietnia 2015r., jego wynagrodzeń uzyskanych w:

- 1982r. w wysokości 120.455 zł,
- 1986r. w wysokości 232.752 zł,
- 1987r. w wysokości 257.037 zł,

i stwierdził odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

dowód: wniosek- akta rentowe (k.82), wyrok Sądu Okręgowego z dnia (...)r. sygnatura akt VIU (...)

W uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego z dnia (...)r. stwierdzono, że organ rentowy do przeliczenia podstawy wymiaru renty przyjął w spornych latach minimalne wynagrodzenie wskazując, że z podanych kwot w zaświadczeniu nie wynika, czy jest to wyłącznie wynagrodzenie uzyskane przez ubezpieczonego z tytułu zatrudnienia w Polsce czy też z tytułu zatrudnienia na budowie eksportowej. Sąd Okręgowy nie podzielił wątpliwości organu rentowego. Z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzenia wprost wynikało bowiem, że w spornym okresie przyjęto zarobki zastępcze osoby na tym samym stanowisku co było zgodne z § 10 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent z dnia 1 kwietnia 1985 r. (Dz.U. Nr 11, poz. 63). Sąd podkreślił, że przyjęcie minimalnego wynagrodzenia jako podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne jest możliwe gdy nie można wskazać faktycznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za określony okres pracy. W sprawie będącej przedmiotem wyrokowania jednak taka sytuacja nie ma miejsca, bowiem ubezpieczony udowodnił swoje wynagrodzenie zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (już na etapie postępowania administracyjnego przed organem rentowym). Z treści tego zaświadczenia wystawionego przez następcę prawnego pracodawcy ubezpieczonego wprost wynika, że w latach 1982-1987 ubezpieczony pracował na budowie eksportowej. Taka informacja znajduje się także na świadectwie pracy z dn. 31 marca 1990 r., które zostało przedłożone przez ubezpieczonego organowi rentowemu. Brak było, w ocenie Sądu Okręgowego rozpoznającego sprawę VIU (...), jakichkolwiek podstaw faktycznych i prawnych co do tego jakoby zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu

miałoby być oparte na sfalszowanych dowodach. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało niewątpliwą wiarygodność dokumentu, która znajduje odzwierciedlenie w dowodach z dokumentacji płacowej ubezpieczonego.

dowód: uzasadnienie wyroku z dnia (...) r. w aktach VIU(...)

Decyzją z dnia 12.05.2017 r., wydaną w wykonaniu wyroku Sądu Okręgowego z dnia (...)r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. przeliczył ubezpieczonemu rentę z tytułu niezdolności do pracy od dnia 1.04.2015 r. od daty określonej w wyroku Sądu i przyznał prawo do odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia za okres od 6.10.2015 r. do dnia 10.06.2017 r. za okres od następnego dnia od wydania decyzji z dnia 5.10.2015 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stan faktyczny sprawy Sąd Okręgowy ustalił na podstawie akt sprawy VI U (...)oraz akt rentowych ubezpieczonego uznając te dowody za wystarczające dla rozstrzygnięcia sprawy.

Zgodnie z przepisem art. 85 ust 2 ustawy z dnia 13.10.1999 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 585), jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyjmowania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to jednak przypadku, w którym opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które ZUS nie ponosi odpowiedzialności.

Termin, w jakim organ rentowy winien wydać decyzję w sprawie świadczenia, określa przepis art. 118 ust 1 ustawy dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Oznacza to, że wydanie przez organ rentowy decyzji w terminie późniejszym stanowi opóźnienie. Powoływanie się przez organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie na przepis art.118 ust. 1a ustawy, który stanowi, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji jest niezasadne. Przepis ten nie ma bowiem zastosowania w niniejszej sprawie, ponieważ opóźnienie w przyznaniu ubezpieczonemu prawa do spornego świadczenia nie nastąpiło w konsekwencji przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego przez sam organ rentowy, lecz na skutek odwołania ubezpieczonego od wydanej przez organ decyzji rentowej i rozstrzygnięcia wynikłego stąd sporu na drodze sądowej. Data wpływu prawomocnego wyroku sądu nie jest wyjaśnieniem przez organ rentowy ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1 tego przepisu. Zdaniem Sądu, nie może więc w niniejszym sporze znaleźć zastosowania wyłączenie odpowiedzialności organu rentowego za odsetki określone w art. 85 ust 2 ustawy z dnia 13.10.1999 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. W szczególności nie można uznać, aby przyznanie ubezpieczonemu z opóźnieniem prawa do wyrównania świadczenia rentowego było następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. Organ rentowy był bowiem zobowiązany przeprowadzić postępowanie w sposób zmierzający do terminowego i prawidłowego ustalenia - czy ubezpieczonemu przysługuje prawo, którego uzyskania się domagał i ustalenia go we właściwej wysokości.

Zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 01 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustalaniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz. U. Nr 12 z 1999 r., poz. 104), odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń - do dnia wypłaty świadczeń. Okres opóźnienia w wypłaceniu świadczeń okresowych liczy się od dnia następującego po ustalonym terminie ich płatności - § 4.

Skoro ubezpieczony zgłosił 16.04.2015 r. wniosek o przyznanie świadczenia, termin do wydania decyzji biegł, w myśl powołanego art. 118 ust 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, do

dnia 16.05.2015 r., faktycznie zaś organ rentowy przedłużył zasadnie termin do wydania decyzji, skoro nie dysponował wystarczającym materiałem dowodowym (m.in. orzeczeniem Lekarza Orzecznika, które zostało wydane dopiero 15.06.2015 r.) do jej wydania, o czym informował ubezpieczonego w piśmie z dnia 8.07.2015 r. (k.28 akt rentowych).

Decyzja rentowa została więc wydana po ustaleniu ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w dniu 4.08.2015 r., z terminem płatności świadczenia wyznaczonym na 10-go każdego miesiąca. Dlatego dopiero od 11.08.2015r. organ rentowy pozostawał w opóźnieniu w wypłacie prawidłowo ustalonego, co do wysokości, świadczenia rentowego ubezpieczonego.

Organ rentowy pozostawał w opóźnieniu od dnia 11.08.2015 r., albowiem jak wykazało postępowanie w sprawie VI U(...)organ rentowy nie wybrał dla ubezpieczonego najkorzystniejszego dla niego wariantu wyliczenia renty, co stwierdzono prawomocnie w wyroku Sądu Okręgowego w sprawie VI U (...), którym zobowiązano organ rentowy do przeliczenia wysokości renty, stwierdzając jednocześnie odpowiedzialność organu rentowego, którym Sąd rozstrzygający niniejszą sprawę jest związany zgodnie z art.365 § 1 k.p.c. Stanowisko organu rentowego przyznającego sporne odsetki od dnia 6.10.2015 r., to jest od dnia wydania decyzji z dnia 5.10.2015 r. było niezasadne, bowiem pierwotnym wnioskiem ubezpieczonego o przyznanie renty był wniosek z dnia 16.04.2015 r. i na skutek tego wniosku winna być wydana prawidłowa (co do wysokości świadczenia) decyzja rentowa. Decyzja ta została wydana 4.08.2015 r. z terminem płatności renty ustalonym na dzień 10 –go każdego miesiąca ale nie zawierała właściwie ustalonej wysokości świadczenia.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że organ rentowy pozostawał w opóźnieniu w wypłacie odsetek dopiero od 11.08.2015 r. i dlatego na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając ubezpieczonemu prawo do odsetek ustawowych z tytułu opóźnienia w wypłacie wyrównania świadczenia rentowego należnego ubezpieczonemu, od dnia następującego po upływie terminu wskazanego w decyzji z dnia 4.08.2015 r. jako termin wypłaty świadczenia do dnia faktycznej wypłaty prawidłowo ustalonego świadczenia ubezpieczonemu a w pozostałej części odwołanie, jako nieuzasadnione, oddalił na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., uznając, że nie ma żadnych podstaw do przyznania odsetek od dnia 1.04.2015 r., jak tego żądał ubezpieczony w swoim odwołaniu.

SSO Ewa Milczarek